

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 171/2022-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Strapáč, PhD., s. r. o., 17. novembra 3215, Čadca, IČO 50 473 522, v mene ktorej koná advokát JUDr. Peter Strapáč, PhD., proti postupu Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 2/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. marca 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 2/2021 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľ tiež navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým by prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, priznal mu finančné zadost'učinenie v sume 300 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 6. októbra 2020 na Okresnom súde Banská Bystrica návrh na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie sumy 2 400 eur s príslušenstvom z dôvodu neuhradenia nájomného zo strany žalovaného. Platobný rozkaz napadol žalovaný 11. novembra 2020 odporom. Po zrušení platobného rozkazu a podaní návrhu sťažovateľa na pokračovanie v konaní podľa zákona č. 307/2016 Z. z.

o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bola vec na základe upovedomenia z 8. januára 2021 postúpená okresnému súdu.

3. Sťažovateľ podal 8. februára 2022 *predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“)*. Podpredseda okresného súdu v prípise zo 17. februára 2022 sťažovateľovi oznámil, že vec bola pridelená 11. januára 2021 zákonnej sudkyňi, teda v čase opatrení prijatých v súvislosti s vyhlásením núdzového stavu. Priebeh všetkých súdnych konaní do značnej miery negatívne ovplyvnili prijaté mimoriadne opatrenia v justícii, čo spôsobilo značnú kumuláciu vecí pripravených na pojednávanie, ktoré sú nariadované postupne spravidla podľa nápadu vecí a v skladbe umožňujúcej ich dôsledné prejednanie. Podpredseda okresného súdu vzhľadom na to, že zákonná sudkyňa sa s obsahom sťažnosti podľa zákona o súdoch oboznámila, vyjadril presvedčenie, že je preto reálny predpoklad, že vec bude prejednaná tak, aby k zbytočným prietahom v konaní nedochádzalo.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočnému prietahu a porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa ústavy. Okresný súd je nečinný a v napadnutom konaní nebol nariadený termín pojednávania. Vo veci ide o spor nízkej zložitosti, pričom sťažovateľ svojím postupom žiadnym spôsobom nepredlžoval napadnuté konanie.

Zdlhavosť napadnutého konania, počas ktorého nedošlo k odstráneniu právnej neistoty, žiada kompenzovať aj priznaním finančného zadosťučinenia a zároveň si uplatňuje aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti sťažovateľa je tvrdenie o porušení jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v dôsledku nečinnosti okresného súdu v jeho veci.

6. V posudzovanom prípade ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a zo skutočností zistených dopytom na okresnom súde považuje za preukázané, že napadnuté konanie začalo pred okresným súdom postúpením veci z 8. januára 2021. Dňa 21. marca 2022 (deň pred doručením ústavnej sťažnosti, pozn.) bolo vo veci nariadené pojednávanie na termín 30. máj 2022. V rámci označenej doby došlo nepochybne k nečinnosti okresného súdu, ktorú v podstate naznačil vo svojom stanovisku k sťažnosti sťažovateľa aj podpredseda okresného súdu. Na druhej strane podaná sťažnosť sťažovateľa na prietahy podľa zákona o súdoch splnila požadovaný efekt, keďže v krátkom čase po jej podaní (8. februára 2022) bolo vo veci sťažovateľa nariadené pojednávanie.

7. Význam samotného konania a jeho výsledok sú nepochybne pre sťažovateľa dôležité a ústavný súd v žiadnom prípade nemá v úmysle tento význam zľahčovať. Vnímajúc povahu a dĺžku samotného napadnutého konania, ktorú ústavný súd posudzuje v súvislosti so sťažovateľom označeným základným právom na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ktorá v okolnostiach tohto prípadu predstavovala (ku dňu podania ústavnej sťažnosti) 14 mesiacov, ústavný súd konštatuje, že dĺžka tohto posudzovaného obdobia nie je neprimeraná.

8. Pri ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy zjavná neopodstatnenosť sťažnosti môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. II. ÚS 93/03, III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08, I. ÚS 210/2018), prípadne ak argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015).

9. V tomto kontexte ústavný súd poukazuje aj na rozhodovaciu prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok ESLP z 15. 10. 1999, body 58 a 69; Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok ESLP zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

10. Ústavný súd zároveň poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05, IV. ÚS 221/05, I. ÚS 375/08). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

11. Ústavný súd s poukazom na už uvedené zbral do úvahy doterajšiu dĺžku napadnutého konania a termín nariadeného pojednávania (30. máj 2022), tiež skutočnosť, že sťažovateľom uplatnená sťažnosť na prietahy v konaní adresovaná predsedovi súdu splnila svoj účel, a zohľadnil aj predmet napadnutého konania vrátane toho, čo je pre sťažovateľa „v stávke“. Podľa názoru ústavného súdu nemožno v napadnutom konaní uvažovať o takých prietáhoch, ktorých intenzita by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Zistený ojedinelý prietah v priebehu napadnutého konania okresného súdu nedosahuje v okolnostiach danej veci ústavnoprávne relevantnú intenzitu. Ústavný súd zbral do úvahy aj opatrenia v súvislosti s *pandémiou vírusu COVID-19 a s ňou spojené obmedzenia, predovšetkým nemožnosť vykonania súdnych pojednávanií, čo nemožno pripísať na ťarchu okresného súdu.*

12. Na základe uvedeného ústavný súd vyhodnotil ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietol.

13. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci a v prípade nečinnosti okresného súdu v ďalšom priebehu konania sa sťažovateľ môže obrátiť na ústavný súd s novou ústavnou sťažnosťou.

14. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia označených práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. apríla 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu